

Propisi vezani za mikate

المواقيت

< البوسنية >

Muhammed ibn Ibrahim et-Tuvejdžiri

محمد بن إبراهيم التويجري

Prevodilac: Senad Muhić

Revizor: Ersan Grahovac

ترجمة: سناد موهيتش

مراجعة: أرسان غراهوفاتس

Propisi vezani za mikate

Mikati

Mikat je pojam kojim se označava mjesto i vrijeme ibadeta.

Mudrost određivanja mikata

Imajući u vidu da je Allah Uzvišeni Svoju kuću Ka'bu učinio svetom i poštovanom, On je, također, učinio da zaštita te Kuće bude Mekka, a oko nje sveti prostor – mekkanski harem. Harem ima svoju zaštitnu teritoriju koju ograničavaju mikati, koje nije dozvoljeno preći bez ihrama, ukoliko čovjek ide na hadždž ili umru, a sve to iz počasti prema Allahu, i Njegovoj kući, te iz počasti prema onima koji tu Kuću posjećuju.

Vrste mikata

Postoje dvije vrste mikata:

1. Vremenski mikati, i kada je u pitanju hadždž, njegov vremenski mikat je u mjesecima ševvalu, zu-l-ka'deu, zul-hidždžetu, a kada je u pitanju umra ona se može obavljati u bilo koje doba godine.

Čovjek može u obrede hadždža ući prvog dana mjeseca ševvala, a zadnje vrijeme do kad može ući u obrede hadždža je prije zore prvog dana kurbanskog bajrama. Svi obredi hadždža završavaju se sa zalaskom Sunca trinaestog dana mjeseca zu-l-hidždžeta, osim oprosnog tavafa, te tavafa i sa'ja za onoga ko ima opravdanje, što se može obaviti do kraja mjeseca zul-hidždže.

2. Mikati vezani za mjesto. To su mjesta od kojih onaj koji želi obaviti hadždž ili umru, ulazi u ihram i počinje sa obredima. Tih mikata ima pet:

Prvi: Zu-l-Hulejfa, i to je mikat za stanovnike Medine i one koji dolaze sa te strane. On je od Mekke udaljen oko četiri stotine i dvadeset kilometara i predstavlja najudaljeniji mikat od Mekke. Također se naziva i *Vadi-l-akik*, a džamija koja se tu nalazi naziva se *Mesdžidu-š-šedžereh*. Ovaj mikat se nalazi južno od Medine, a udaljen je trinaest kilometara od Poslanikove džamije. Onome ko je ušao u ihrame, pohvalno je da klanja namaz u toj dolini gdje je mikat.

Drugi: Džuhfa, i to je mikat stanovnika Šama, Turske, Egipta, Maroka i svih onih koji dolaze sa te strane. To je selo istočno od *Rabiga*, a udaljen je od Mekke stotinu osamdeset šest kilometara. U današnje vrijeme, ljudi ulaze u obrede u *Rabigu* koji se nalazi zapadno od nje, na obali mora.

Treći: Jelemlem, i to je mikat stanovnika Jemena i onih koji dolaze sa te strane. Jelemlem predstavlja dolinu i brdo koji su udaljeni od Mekke oko stotinu dvadeset kilometara. U današnje vrijeme ljudi ulaze u obrede od *Sa'dije* koja se nalazi u dolini Jelemlema, sa strane zapadne obale.

Čvrti: Karnu-l-menazil, i to je mikat sa stanovnike Nedžda, Taifa i svih onih koji dolaze sa te strane. Danas je on poznat pod imenom *Es-Sejlu-l-Kebir*, i udaljen je od Mekke, otprilike sedamdeset pet kilometara. Dolina *Mahrem* je najuzvišenija tačka Karnu-l-menazila, a njime se do Mekke proteže poznati put El-Heda.

Peti: Zatu Irk, i to je mikat Iračana i svih onih koji dolaze sa te strane. To je dolina koja se naziva *Dariba*, a udaljena je od Mekke stotinu

kilometara, otprilike.

Onaj ko stanuje unutar granica mikata prema Mekki, ulazi u obrede sa mjesta gdje stanuje.

Ibn Abbas, radijallahu anhumu, veli da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, za Medinlije odredio mjesto i vrijeme stupanja u ihram Zul-Hulejfu, za stanovnike Šama Džuhfu, za Jemence Jelemlem, a za stanovnike Nedžda Karnul-menazil. To su mjesta za njih i za svakog drugog ko bude preko njih dolazio i namjeravao obaviti hadždž i umru, a onaj ko je unutra iza tih mjesta, on stupa u ihram od svoga doma (porodice). Tako stanovnici Mekke stupaju u ihram iz same Mekke.¹

Propis prelaska mikata bez ihrama – nijjeta otpočinjanja obreda

1. Nije dozvoljeno onome ko hoće da obavi hadždž ili umru da pređe mikat bez ihrama, a ko to učini obavezan je da se vrati do mikata i da obuče ihram.

2. Ko pređe mikat, a ne želi da obavi hadždž ili umru, a zatim nakon toga hoće da ih obavi, ući će u ihram na onome mjestu gdje mu se pojavila namjera za obavljanjem hadždža ili umre.

¹ Bilježi Buharija, br. 1526., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 1181.

Osim kada je u pitanju samostalna umra; ako je onaj ko je stigao u Mekku zanijeti, treba da izađe van granica harema, a ako je zanijeti van granica, onda će to učiniti tamo gdje se nalazi.

Mikat onih koji stanuju nakon što se pređe granica mikata prema Mekki

Ibn Abbas veli: „Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, odredio je vrijeme i mjesto oblačenja ihrama: Zul-Hulejfu za Medinelije, Džuhfu za stanovnike Šama, Karnul-Menazil za stanovnike Nedžda, a Jelelem za stanovnike Jemena. Ova su mjesta za njih i za svakog onog koji preko njih naide, namjeravajući obaviti hadždž ili umru. Za onog koji je iza toga mjesta unutra (između mikata i Mekke), on stupa u ihram ondje gdje je donio odluku za hadž. Tako će Mekkelija stupiti u ihram iz same Mekke.“²

Mikat onoga ko pristize u Mekku

1. Ako onaj ko dolazi u Mekku nije nastanjen u Mekki, a želi da obavi hadždž i umru, onda će stupiti u obred na mikatu pored kojeg prolazi. Ako takav obavlja ifrad ili kiran hadždž, učiniće tavaf i sa'j, a nakon toga će ostati u ihramima sve dok ne baci kamenčiće i ne ošiša se na dan klanja kurbanda, tj. prvog dana kurbanskog bajrama. Ukoliko obavlja hadždž temettu', završiće sa umrom, skinuti ihrame, a zatim će zanijetiti hadždž osmog dana zu-l-hidždžeta i to sa mjesta na kojem se nalazi u Mekki. Nakon toga će otići na Minu. „Pričao je Džabir b. Abdullah, radijallahu anhumu, da je on činio hadždž sa Vjerovjesnikom, sallallahu alejhi ve sellem, kada je on gonio sa sobom deve (kurbane), a ashabi su učinili ihram samo za hadž, pa im je Vjerovjesnik rekao: 'Oslobodite se svojih ihrama po završenom tavafu oko Ka'be i sa'ju između Safe i Merve i pošišajte se, a potom ostanite kao slobodni dok ne bude nastupio osmi dan zul-hidžeta. Tada stupite u ihram za hadž, a ono što ste ranije uradili, učinite umrom!' 'Kako ćemo ga učiniti 'umrom, kada smo ga i imenovali hadžom?' – upitali su oni. 'Činite onako kako sam vam naredio!' – rekao je on. 'Da nisam gonio kurban, sigurno bih učinio isto to što sam i vama naredio. Meni, međutim, nije dozvoljeno ono što je (u ihramima) zabranjeno dok kurban ne stigne na svoje mjesto. ' Uradili su kako im je naređeno.“³

2. Ko dođe u Mekku radi hadždža i umre, pa završi za obredima i nakon toga želi da obavi drugu umru za sebe ili nekog drugog, mora da izađe do nekog mjesta van granica mekkanskog harema, poput Ten'ima, kako bi sa tog mjesta zanijetio umru.

Ali ako obavi umru prije hadždža (i ostane unutar mekkanskog harema i želi učiniti hadždž) onda može da ga zanijeti na mjestu na kojem se nalazi unutar Mekke. Prenosi se da je Aiša, radijallahu 'anha zanijetila umru, pa kada je stigla nije tavafila oko Kabe, jer je dobila menstruaciju, a pored toga je obavila sve obrede, te je zanijetila hadždž. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, joj je na dan povratka sa Mine, kazao: „**Tvoj tavaf će ti biti dovoljan i za hadždž i za umru.**“ Ona se nije zadovoljila jednim tavafom, pa je sa njom poslao Abdurrahmana do Tenima, odakle je zanijetila umru nakon što je obavila hadždž. Muttefekun 'alejh.

Način ulaska u ihram u avionu

² Bilježi Buharija, br. 1524., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 1181.

³ Bilježi Buharija, br. 1568., i ovo je njegova verzija, i Muslim, 1216.

1. Ko sjedne u avion želeći da krene na haždž ili umru ili oboje, treba da zanijeti početak obreda kada se približi mikatu iznad kojeg leti. Tada će obući odjeću za ihram, i zanijetiti, a ako nema odjeću za ihram, onda će obući bilo koje platno koje se sastoji od dva dijela, poput čaršafa i sl. Ako ni to ne nađe, onda će mu njegova odjeća (galabija) biti namjesto donje dijela ihrama, a komad platna (šimag, gutra) kojim se pokriva glava biti namjesto gornjeg djela ihrama. Ako na njemu ne bude ta vrsta odjeće, nego samo hlače ili slično tome, onda će nanijetiti da mu to budu ihrami sve dok ne nađe ihrame. Prenosi se od Ibn Abbasa, da je rekao: „**Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, nam je držao hutbu na Arefatu i rekao: 'Ko nema izar (ogrtač za donji dio tijela) neka obuče sirval (pantalone, dugačke gaće), a ko nema nanule neka obuče mestve.**“⁴

2. Nije dozvoljeno onome ko želi da obavi hadždž ili umru da odgađa nijjet ulaska u obrede dok ne sleti na aerodrom u Džiddi. Ako to uradi, onda mu je obaveza da se vrati do najbližeg mikata kako bi sa njega zanijetio početak obreda, a najbliži mikat u tom slučaju je Džuhfa.

3. Ko dođe u Džiddu radi neke potrebe, a potom mu se pojavi želja da obavi umru, ući će u ihram na mjestu na kojem se nalazi. A onaj ko ode u Džiddu s ciljem obavljanja nekog posla, a nakon toga umre, ući će u ihram nakon što okonča posao, i to na najbližem mikatu, Džuhfi, a zatim će se zaputiti ka Mekki da obavi umru.

Propis onoga ko prolazi pored dva mikata

Obaveza je onome ko želi obaviti hadždž ili umru, a prolazi pored dva mikata, da uđe u ihram na prvom mikatu koji mu dođe.

Ukoliko neko dolazi iz Egipta, Šama, Maroka ili iz Evrope, Amerike, i Afrike i prođe pored mikata Zul-Hulejfe prije nego što dođe do svog mikata Džuhfe, obaveza mu je da uđe u ihram na Zu-l-Hulejfi i nije mu dozvoljeno da prođe pored Zu-l-Hulejfe bez ihrama, jer je mikat mjesto ihrama za sve one koji žive tu i prolaze pored njega.

⁴ Bilježi Buharija, br. 1843., i Muslim, br. 1178.